

[Inger Harms]

tyder? Bestyrerreglen vil fortsætte, hvis man ikke støtter SFs og socialdemokratiets ændringsforslag, og det betyder endvidere, at opstramningen af uddannelseskra- vet gennemhulles.

Arealgrænserne er alt for høje. Dem søger vi at ændre via vore ændringsforslag, og jeg skal i øvrigt henvise til bilag 42, hvori Danmarks Landboudomdom fremfører de samme synspunkter og henviser til en prishævende effekt over for ejendommene. Alle vegne, hvor man kommer i landboforeningerne eller husmandsforeningerne, synes man, at 15 ha er for højt sat. Alle ønsker grænsen ned på 10 ha. Kun Christian Sørensen ønsker tilsyneladende 15 ha.

Vi finder, at en arealgrænse er et alt for upræcist udtryk for en bedrifts reelle værdi eller egnethed til heltidsdrift. Det er alt for tilfældigt og giver ikke udtryk for noget som helst. En ejendom på 35 ha i Vestjylland kan være lig med en ejendom på 12 ha på Lolland eller ringere endnu. Derfor stiller vi ændringsforlag om en ejendomsværdigrænse fremfor en arealgrænse.

Vi synes, principet om, at alle kun må eje én ejendom, er et godt princip, og vi vil derfor gerne anbefale ændringsforslaget tillige med alle de ændre ændringsforslag stillet af SF og socialdemokratiet i fællesskab.

Jeg har bemærket revisionsparagraffen. Den går jeg ud fra betyder, at der er tvivl i visse kredse med hensyn til resultatet af det forlig, organisationerne har indgået, og som dette lovforslag jo er et udtryk for. Det er dog min opfattelse, at man hver især har været så forblændet af de ting, man har opnået, at man helt har lukket øjnene for de ting, den anden part har fået ind, og som der så er store muligheder for netop vil være til gunst for den modsatte part.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at det undrer mig, at de radikale ikke vil kunne stemme for de fleste af vore ændringsforslag. Det er dog ellers de ting, som de radikale ellers plejer at fremføre. Det er jo i virkeligheden husmandspolitik, vi lægger op til.

Larsen-Ledet (RV):

Da mit partis ordfører for dette lovforslag, hr. Ole Vig Jensen, af gode grunde er forhindret, vil jeg gerne på det radikale venstres vegne fremføre nogle synspunkter.

Først vil jeg gerne udtrykke min tilfredshed med det resultat, der er opnået i forbindelse med revisionen af landbrugsloven. For det radikale venstre har det i årevis været en mærkesag at få gennemført en række ændringer i landbrugsloven, som kunne medvirke til at sætte en bremse for den bølge af nedlæggelser af landbrug, som vi har været vidne til i de seneste 10 år eller mere. Vi var nået frem til en situation, hvor der forsvandt 10 ejendomme om dagen året rundt, og det er hævet over enhver tvivl, at en fortsættelse af denne udvikling ville have haft alvorlige, ødelæggende virkninger på såvel landbrugsstrukturen som det sociale og kulturelle liv i landområderne.

Med de ændringer, som nu ser ud til at blive gennemført, mener jeg der er blevet sat en væsentlig bremse på den uheldige udvikling. Det er gjort sværere at nedlægge landbrug, det er gjort sværere at samle megen jord om en enkelt bedrift, der er lagt begrænsninger ind i adgangen til at erhverve mere end én ejendom, og der er strammet op omkring forpagtning. Og som noget meget væsentligt har deltidslandbruget fået en plads i denne lovgivning, som indebærer, at den lidt uglesete tilværelse, deltidsbedrifterne har fristet i et tiår, hvor de fleste sagkyndige jo helst har set storbedrifter – så store som muligt – nu er ovre.

Vi kan også se, at man i organisationerne på et mere realistisk grundlag går ind med en særlig rådgivningsindsats over for den type bedrifter, som jeg mener udgør og altid har udgjort og også fremover bør udgøre en væsentlig del af vort landbrugerhverv.

Jeg vil også gerne sige, at det forslag til ny landbrugslov, som vi nu forhåbentlig står over for at kunne vedtage med et meget bredt flertal – i hvert fald for langt den overvejende del af lovforslagets vedkommende – ikke er et resultat, der er 100 pct. efter mit hoved. Det kan så måske også være en bemærkning til fru Inger Harms, som kom med nogle bemærkninger om, hvorfor vi på enkelte områder ikke kunne stemme for de ændringsforslag, der er stillet af SF og socialdemokratiet, for det var jo altså regulære husmandsforslag.

Nu er det jo sådan, at den aftale om et stort kompleks, som vi går ind i, er en aftale, som binder os. Vi har vejet for og imod, og vi mener, at komplekset i sin helhed er af en